

Gyümölcsöző befektetés

A nagyigmándi Jókai Tsz-ben még egy esztendőben sem költöttek annyit a gazdaság fejlesztésére, mint az idén. A tavalyi 715 ezer forinttal szemben ebben az évben a beruházás értéke eléri a hárommillió forintot.

Ebből a jelentős összegből a tsz minden egyes üzemága — megfelelő arányban — részesedik. Mégpedig új létesítmények, gépek és vegyszerek beszerzése formájában.

A növénytermesztést például tovább képesíti a közös gépek. Géppálmási használt gépek mellett új Beloruszt, szilvázó- és lennyívó gépet is vásárolnak. Ez különösen nagy segítséget jelent majd a tagságnak a mezei munkában. Hiszen az eddigi 50 százalékkal szemben a jövőben — az aratás-cseplés kivételével — a munka 90 százalékát saját gépekkel végzik. Ez jelentős költségmegtakarítást is jelent. Hogy valóban úgy történjék minden, ahogy azt előre számították, már most felkészülnek a leendő gépek megfelelő karbantartására. Úgyes szakemberek alkalmazása mellett a műhelyfelszerelést is korszerűsítik.

Az állattenyésztési üzemág továbbfejlesztési terve is sokat ígér. Az idén például elkészül az új ötezer férőhelyes tojóház. Erre az üzemre — a modern technológiai berendezést is beleszámítva — több mint egymillió forintot költenek. Külön említést érdemel, hogy a legelő felújítására — pécisó és gyomirtó vegyszerek vásárlására, valamint a karbantartási munkákra — majdnem százezer forintot fordít a közöség.

A nagy összegű beruházásnak külön érdekessége is akad. Mégpedig az a számvetés, amelyből kitűnik, hogy az idei hárommillió forintt "beruházás" — legkésőbb — öt éven belül teljes egészében megtérül. S ezután minden évben mintegy félmillió forint tiszta jövedelmet hoz majd a közöség konyhájára.

Mikor savanyú a savanyú?

A mindennapi nagy kérdés előtt állunk. Mit főzzünk ma ebédre? Anyám kérdőn néz rám, főlem várja a mentő ötletemet. En azután nem is hagyom cserben. Egymás után sorolom föl a jobbnál jobb ételket, de ő leint és mondja: — Menj és hozál túrót, de ne olyant ám, mint a múltkor! Tudod?

Tudtam. Élénken élt még bennem a múltkor túrót esete. A boltban még friss volt — legalábbis így mondták —, de otthon már fáradt, száraz és kellemetlenül "illatos". Hogy kárba ne vesszen, anyám megszóta, megpaprikázta, aztán három napig így kerülgettük, míg végre a tyúkok elé szórtuk.

Erre utalt anyám figyelmeztetése. En vagyok a beszerző, a gyámoltalan, kiszolgáltatottan kiszolgált vevő. Vitém én már haza saját helyett szétrepedt őspenész, tíz deka szalámi helyett 8 deka szalámvéget, több helyen levert új fazekat — nem leárazottat! Nem csoda, hogy mindketten félt kiváncsisággal várjuk bevásárlásaim eredményét. Dehát valakinek vásárolni is kell, és ez én vagyok.

Most is elindultam túrót venni, a múltkor tapaszlatot miatt egy másik boltba. — Kérem szépen, van túrójuk? — kérdezem udvariasan. — Igen, van. — És nem savanyú? — Így én, bántortalanul.

— Savanyú? Ez? (Olyan felháborodottan, hogy bűnbánónan rögtön félkilot kértem.)

A kosárba téve mintha savanyú szag csapott volna meg, de hát ez lehetetlen, éppen most nyugtatott meg az eladó.

Hazafelé egyre bátrabban szívtam a levegőt, szegyenér-

Ezt az árut a szomódi Március 15 Tsz kertészetében termelték! — a MÉK-szövetkezet több zöldségesboltjában olvasható ilyen felirat. Jó érzés tudni, hogy hol nőtt, honnan származik az a szép áru, amelyre még a kereskedelem dolgozója is büszké. Ezúttal a szomódi Március 15 Tsz kertészetéről van szó, amely ma már tizenegy — MÉK — zöldségesboltba közvetlenül szállítja a frissen szedett, jó minőségű árut. Es most ennyi ismerettel a tarsolyunkban, ellátogatunk oda, ahol ezt a szép zöldségfélék termelik, illetve ahonnan a boltokba kerül.

Tatáról, a Dunaalmás felé vezető országúton alig másfél kilométer után megpillantjuk a kertészetet. A hatalmas — százholdas — területet éppen „össztűz” alatt tartják az eső-ágyúk. A kép igen látványos, s a nemrég — négy millió forint költséggel — épült üveg-házak, a lapostetős, modern csomagolóhelyiség és a fűtőberendezés magas, szögletes képménye már messziről is sok szepet, érdekeset ígér az érkezőnek.

Ezúttal azonban nagyot csal a látásat. A hatalmas borsótáblán például derékig ér a gaz. Az ápolatlan karfiol is szomorú képet mutat. Amerre csak járunk, a veteményes táblákon mindenütt akkora a gaz, mintha kimondottan gyomtermesztésre specializáltak volna a kertészetet. Ezek után joggal merül fel a kérdés: valójában ezt a kertészetet dicséri a MÉK-boltokban olvasható felirat? Igennel válaszol a kérdésre **Hartmann Márton**, a kertészet vezetője. Tőle tudtuk meg, hogy a gaz között szinylődő borsó tulajdonképpen „jelentéktelen” dolog, mert akkor sem termett volna több hüvelyes, ha kapálják, ápolják a növényt... — *Az igaz, hogy sok vizet és talajért felemészített a gyom — mondja —, de lepereszlelődött volna a kultúrnövény, ha kipuhtul a gaz...*

Körülbelül három héttel ezelőtt egy küldöttség is járt a kertészetben, s akkor **Zorics Vince** főagronómus így beszélt.

— *A borsó közötti gaznak*

LEHETNE JOBBAN IS...

Látogatás a szomódi tsz kertészetében

már nincs jelentősége, mert egy héten belül leszántjuk a földet és ide új növény kerül...

És három hét múltán a borsóföldön még mindig változatlan a helyzet. Hogy ebből mire következteünk? Helytelen munkaszervezésre! Jól tudjuk, hogy a szövetkezetben elég sok gondot okoz a munkaerőkérdés, de következetesebb szervezőmunkával megoldható lenne ez a probléma is. Jelenleg 30 általános és középiskolás és 8 tsz-tag dolgozik a 100 holdas kertészetben. Az iskolások szorgalmasan dolgoznak, de egy állandó jellegű kertészeti brigád munkáját még sem pótolhatják. Ezekben a napokban például kizárólag a termelés szedésével vannak elfoglalva, a növényápolás teljes szünetel. Az öntözöberendezést is — mint megtudtuk — csupán az utóbbi napokban használják, mert korábban nem volt hozzá szakember... Most diákok kezelik a gépeket, s ha a tervezett zsebmunkákat megkeresték, ők is továbbállnak, hogy élvezzék a vakáció örömeit. Akkor — a jelek szerint — ismét kényeszerpihenőre ítélik majd az esőágyúkat.

Ami a munkaszervezést illeti, ez ugyancsak érdekes képet mutat. Áprilisban naponta átlag 30 fő dolgozott a kertészetben, májusban pedig, a nagy dologidőben már csak 15—16 asszony jelent meg a munkahelyen. A többiek a közös és háztáji szántóterületen végezték a növényápolást. Sokkal könnyebben ment vol-

na a munka, ha a vezetőség előrelátóan megbeszéli a tsz asszonyaival, ki mikor dolgozzék a háztájiában. Így biztosan kevesebb lett volna az igazolatlan mulasztás, s természetesebben a munkát.

A kertészetben örömmel üdvözljük, hogy jól alakul a bevétel. Az idén június közepéig 90 ezer forinttal több a kertészet bevétele, mint tavaly a hasonló időszakban volt. S tagadhatatlan, hogy az eddig értékesített áru minőségével a járási tanács vb mezőgazdasági osztályának illetékesei, valamint a MÉK szakemberei és végső soron a háziasszonyok is elégedettek. De ugyanakkor tagadhatatlan tény az is, hogy a várható — és tervezett — egymillió forinttal szemben, hárommillió forintot is hozhatott volna a 100 holdas kertészet. A jövedelem megháromszorozásához az szükséges, hogy természetesen, okosan használják ki a rendelkezésre álló gépi munkaerőt, soha ne mellőzzék az öntözést, s életre hívják az állandó jellegű kertészeti brigádot. A főagronómus vagy a kertészmérnök — esetleg a leendő üzemgazdász — egymaga természetesen nem képes megoldani ezeket a problémákat. Ehhez a tagság és főként a falubeli asszonyoknak az eddiginél fokozottabb tenniakarása szükséges. Ezt a tenniakarást pedig a tsz vezetőségének kell felszánania jó politikai felvilágosító munkával, s az ösztönző módszerek együttes alkalmazásával.

Kubik Emil

Termésnövelés permetező trágyázással

A burgonya igen fontos népi-élelmiszeri cikk, valamint az iparnak is lényeges nyersanyaga. Ezért szükséges, hogy minden évben az igényeknek megfelelő mennyiségben álljon rendelkezésre. Ennek érdekében fontos tényező a növény megfelelő védelme is. Ismeretes, hogy a burgonya gyökérzete nem hatol mélyen a talajba, és emiatt igen érzékeny például a szárazságra, a tápkészletre. A legtöbb táperőre a virágzást megelőző 10—15. napon, valamint a virágzást követő 10—20. napon van szüksége a burgonyának. Ezen időszakok nálunk leggyakrabban száraz, így a növény igen ritkán képes felvenni a szükséges tápanyagot, még ha az jelen is van a talajban. Ezért jó módszer, ha azt permetező úttján juttatjuk a növény felületére.

A gyakorlati végrehajtást egyszerűsíti, hogy a szükséges permetezőtrágyázás időpontjai általában megegyeznek a burgonyabogár elleni védekezés időszakával. Így a permetezőtrágyázás végrehajtása jóformán semmiféle többlet munkaköltséget nem igényel.

nyel, mivel a műtrágya a növényvédőszerrel egy menetben kipermetezhető.

Először feloldjuk a műtrágyát, majd ehhez keverjük a szükséges növényvédőszer. Majdnem ugyanaz az eredmény érhető el a 2 százalékos karbamidos oldat kipermetezésével — 3—500 liter víz/kh —, mint a műtrágyakeverékkel. Előnye még, hogy a karbamid maradéktalanul oldódik.

Az esti órákban mindig kedvezőbb a permetezés, mivel a tápanyagfelvétel intenzitása a levegő nagyobb páratartalma folytán fokozottabb, mint napközben. Ez a permetezés akadályozza a burgonyavész elterjedését is.

Mayer József

Még kellemesebb lehetne az üdülés Tatán

Alig néhány évvel ezelőtt kellemetlen rovarfaj telepedt le Tata környékén. A parányi repülő rovarok, az úgy-

nevezett púpos szúnyogok. Különösen a Nagy tó partján és a Fényes-strand környékén kínozzák csipésükkel a fürdőzőket, táborozókat.

A csipés helyén megduzzad a bőr, nem kevés esetben megkeményednek a bőr alatti szövetek, s a két-három napig tartó viszketés mellett hidegrázás és magas láz is fel-le. Tavaly nyáron például a Nagy tó partján létesített táborokban nem kevés felnőtt és gyerek szakította meg üdülését a szúnyogcsipések okozta betegség miatt. S akit — az érzékenyebb szervezetűek közül — egyszer így meggyötört a betegség, nem valószínű, hogy egyhamar visszakivánkozik a városba.

Az idei nyáron egy kis gondossággal könnyen megelőzhetnék az eféle bajokat Tatán, hiszen a megyei növényvédő állomás elvállalná a kijelölésre váró területek azonnali fertőtlenítését.

Tata lakosai és az illetékes szervek már eddig is nagyon sokat tettek a város szépítése, fejlesztése érdekében. A KÖJÁL hozzájárulásával bizonyára ez az apró, de nem jelentéktelen probléma is rövidesen megoldódik a táborozó gyerekek, üdülni vágyó felnőttek örömeire.

kezelt tagsága kezeli, több a törvények és a rendeletek tiszteleténél. Ez már a győzők szemlélete, az elosztás tökéletesebb formáinak elfogadása, a munkában, az alkotásban részt vevők tevékenységének érdem szerinti elismerése. Sem az emberek megbecsülése, sem a közös szeretete nélkül nem lehetne a munka és elosztás szocialista formáit eredményesen alkalmazni. Bizonyításul csak ennyit:

Aligha volt eddig példa a tavaszi munkák ilyen rövid idő alatti és jó minőségű elvégzésére. Talán soha nem vett részt ilyen népes gárda a tavaszi növényápolásban. Idén fele annyi idő alatt lekaszálták a rétek és utak mentén a fűtermést, mint máskor. A nyári munkákra való felkészülés is a tsz-tagság töretlen lendületéről, a falusi vezetők helyes szervezőképességéről tanúskodik.

Banán vagy Vértsekethegyen, Kocson vagy Kecskeden, Tatán vagy Dömösön gyarant a párt és a kormány határozatainak, útmutatásainak szellemében készülnek a termés betakarítására. A termelőszövetkezeti nyári tervekben, a veszteségmentes betakarítás érdekében — hagyományos díjazás alkalmazásával — szervezik a gépi és a kézi aratást.

Legtöbb közös gazdaságban szorgalmazták a gének kettős és nyújtott műszakját.

Nemcsak a szemtermés, hanem a szalma betakarítása is megérdemelt helyet kap az előkészületekben.

A háztáji alomszükséglet jelentős részének kielégítésén túl több termelőszövetkezet szándékozik szalmát eladni az állomnak. Céljuttalakkal ösztönzik a legtöbb helyen a jó asztalozást és a kazalozást. Folyt a szükségtárolóhelyek felderítése. Több kollektív gazdaság kötött már megállapodást a tagokkal háztáji gondnátolására.

Nem arról van szó, hogy nincs már javítanivaló a mezőgazdasági termelésben. Kétségtelen, hogy sok munkát ad még a hiányosságok felszámolása. Az azonban biztos, hogy falvainkban egyre mélyebbre ereszti gyökereit a szocialista erkölcs. Az egyén és a közöség érdekeinek egysége évről évre nagyszerűbb tartalmat ad a közös munkának. Napnál világosabban bizonyítja a termelőszövetkezetek többségének szervezetsége, hogy a műveltségében gyors ütemben gyarapodó, mind jobb anyagi körülmények között élő parasztság jó gazdája a földnek.

Az úri világban úgy ismerték a polgári közvélemény a magyar falut, mint az elmaradottság iskolapéldáját. Volt is ebben jókora igazság. Érthetően leszűkült a legtöbb falusi ember szemlélete a nehéz robothoz.

Ha volt is, mert volt falun szolidaritás, az elsősorban befelé fordított a rokoni kapcsolatok határánál. Ez is inkább az elesettek szánásában és sajnálatában nyilvánult meg. Abban az időben különösen sokat beszéltek arról, hogy a falusi emberből hiányzik az önállóság, a szervezőkészség, a vezetői hajlam. Valójában nem is volt lehetősége arra, hogy bebizonyítsa: képes magasfokú szervezőkészséggel, a rérből választott vezetőikkel új életet teremteni. A gúzsba kötöttség még csirájában elfojtott minden kezdeményezést. S hogy a falu nepe képességét, tehetségét gyümölcsöztethesse, nem volt elegendő az elnyomás száműzése.

Új kereteket követelt az új élet, a termelés és elosztás szocialista formája.

Az új élet új keretei között a társadalom nagyszerű segítségével a magyar falu jelentős erőt szabadultak és szabadulnak fel. Már van képesség a nehézségek megoldásához, a jövő kimunkálásához. Az új-jászülető falvakban mélyebb értelmet kap a munka.

Néveri László

Paprikaszüret Perjépusztán

Egy kis igazítás a rekeszekben, s máris szállításra készen áll a gondosan válogatott cecei paprika. A több ezer darabos rakomány 15-én reggel messzi útra indult. A közkezdelt csemegét Kajon-autó vitte a Komáromi Állami Gazdaság perjépusztai zöldségüzeméből Svájcba és az NSZK-ba.

(Foto: Váradi Zsuzsa)

Pruzsíncki Irén
Tata